



KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN



LGOG KRING TER HORST

Ineke Eickmans | Secretaris LGOG Kring Ter Horst

T 06 51568605 | E secretaris@lgogterhorst.nl

UITNODIGING

Activiteit

Excursie

Wanneer

Bezoek aan de kerk van Broekhuizenvorst "De Heilige Naam Jezus"

Locatie

Donderdag 29 december 2022 van 14.00 tot 16.00 uur

Aan

De kerk van Broekhuizenvorst, Kerkstraat 9.

De leden van LGOG Kring Ter Horst en andere geïnteresseerden

Horst, 27 november 2022

Beste leden van het LGOG Kring Ter Horst en andere geïnteresseerden.

Namens het bestuur van LGOG Kring Ter Horst nodigen wij u uit voor deze winterexcursie naar de Parochiekerk van Broekhuizenvorst op donderdagmiddag 29 december 2022 van 14.00 uur tot 16.00 uur. Wij hebben Jeu Derikx bereid gevonden om ons rond te leiden in deze bijzondere kerk.

Jeu Derikx en de kerk van de 'Heilige Naam Jezus' te Broekhuizenvorst

Jeu is een lokale historicus, die zich verdiept heeft in de geschiedenis van Broekhuizen en Broekhuizenvorst. Als drijvende kracht van de Historische kring Broekhuizen-Broekhuizenvorst publiceerde hij veelvuldig over deze dorpen en de naburige buurtschappen. Jarenlang verzamelde hij alles wat er gepubliceerd werd en is met recht 'de deskundige' te noemen over de geschiedenis, bouw en kunstschaten van deze kerk.





Het dorp Broekhuizenvorst, vroeger, zoals nu in de volksmond nog, "Vorst" genoemd heeft een heel lange historie. In 1214 stond er al een Godshuis. De kerk staat centraal in het dorp op een kerkberg en steekt met haar toren ver boven het dorp uit. Rondom de kerk ligt het kerkhof met muren omgeven. De kerk van Broekhuizenvorst was vroeger toegewijd aan de Salvator Mundi, de Redder der Wereld. Deze naam duidt op een hoge ouderdom van de parochie, In de Maasgouw 1880 lezen we dat de parochie is toegewijd aan "Zoete Naam Jezus". Waarom in 1801 de kerk aan de Heilige Naam Jezus werd toegewijd is onbekend.

Evenals veel andere kerken in deze regio werd ook de kerk van Broekhuizenvorst op 23 november 1944 door de terugtrekkende Duitse troepen opgeblazen. Een groot gedeelte van de 47 meter hoge toren, alle gewelven, de ramen, het dak en gedeelten van de muren werden vernield. De fraaie muurschilderingen uit de 16^e eeuw gingen definitief verloren. De kerk is in 1949 onder toezicht van de Monumentenzorg hersteld. Bij dit herstel werd de kerk enigszins uitgebreid. Opgravingen hebben aangetoond dat vele eeuwen geleden hier een uit maaskeien en hout opgetrokken zaalkerkje van ongeveer 6 x 12 meter met een klein priesterkoor gestaan moet hebben.

Van het gebouw zoals het er nu staat is het beneden stuk van de toren het oudste gedeelte en stamt uit het begin van de 13^e eeuw. Vervolgens komt het priesterkoor dat de huidige vorm kreeg in de 15^e eeuw, waarschijnlijk rond 1460. Het schip tussen de toren en het priesterkoor stamt uit de 16^e eeuw (1535). Korte tijd later werd aan de noordoostzijde een sacristie bijgebouwd. Wanneer de toren afgebouwd werd is niet met zekerheid bekend. Als we de oudste klok als maatstaf nemen zou dat kort na 1400 moeten zijn, want de Mariaklok werd in 1411 door Johannes de Henthem gegoten. De vorm en de indeling is vele eeuwen ongewijzigd gebleven.

Pas tijdens het pastoraat van pastoor J. v Soest 1908-1939 werden enkele ingrijpende veranderingen doorgevoerd. In 1913 werd de toren opengebrouwen en de ruimte die ontstond bood plaats aan het orgel en de zangers. Bij het openbreken van de toren is toen het orgel verongelukt. Voor die tijd stond het oksaal ver de kerk in. Bij de verbouwing 1929-1932 werd de sacristie aan de noordoostzijde tot kapel voor de kinderen verbouwd en een nieuwe sacristie bijgebouwd. Bij deze

verbouwing en graafwerkzaamheden vond men toen de resten van een kleine zijkapel, waarin vroeger de heren van kasteel Ooijen en kasteel de Kolck zaten. In de kerk stonden vroeger drie altaren die gedeeltelijk door pastoor van Soest en een dorpsgenoot gemaakt werden. Hoofdaltaar met de vijfliuk, het Maria- altaar en het Heilig Hart-altaar. De beeldhouwwerken die de altaren opsierden werden gemaakt door Joseph Schmalz uit het Oostenrijkse St. Ulrich. Enige werkstukken hiervan hebben de verwoesting overleefd en zijn nog in de kerk te zien. Ook de meeste eeuwen oude beelden zoals de Calvariegroep, Sint. Antonius, Sint Sebastianus en enkele andere heeft men destijds op tijd in veiligheid kunnen brengen. De drie geroofde klokken zijn na de oorlog op diverse plekken in het land teruggevonden. De eeuwenoude doopvont, een van de oudste stukken uit de kerk is vrijwel ongeschonden onder het puin vandaan gekomen. De oude beschilderingen uit de 15^e en 16^e eeuw zijn ook verloren gegaan. In 1996 was er een dak en toren restauratie en het voegwerk werd hersteld. In 2012 werd de zijkapel noord verbouwd tot gedachteniskapel Mgr. Schraven. In 2014 vond er een grote restauratie en vernieuwingen plaats, zowel uitwendig als inwendig.



Graag nodigen wij u uit om mee te doen aan deze winter excursie, de laatste activiteit van onze kring in 2022. Deelname voor de leden is gratis, andere belangstellenden betalen vijf euro.

Wij hopen u te mogen begroeten.

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur van de LGOG Kring Ter Horst,
Arie Stas, voorzitter
Ineke Eickmans, secretaris

Noteer alvast in uw agenda
18-01-2023: een lezing over Mgr. Schraven en meer dan 800 jaar kerk in Broekhuizenvorst.

